

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér.

BARS

POLITIKAI HETILAP.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként . . . 4 fillér
 Nyiltéri közlemények harmond
 soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetők és a velünk
 összekötésben levő hird. irodák
 arányában részvesztnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adtnak.

FELTÖLTŐ SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐMUNKATÁRS: DR. KERSÉK JÁNOS.

A hirdetések, előfizetéseket s a reklámolókat a
 kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA r. t.

A népszámlálás.

Nemsokára megkezdődik a népszámlálás, amely nyíltan és világosan meg fogja mutatni az ország állapotát. Mennyit szaporodott avagy mennyit fogyott a magyar? A statisztika a legbiztosabb fokmérője minden ország kulturájának, jólétének, vagyoni s erkölcsi gyarapodásának. Nálunk tízévenként ismétlődik a népszámlálás; tíz évenként mutatja a statisztika a magyar nyelvhatár terjedését, a magyar szigetek eltűnését a nemzetiségek között. S dacára annak, hogy mily rendkívül fontosságú ez, mert ebből tudjuk meg, hol vannak a védelemre szoruló gyengébb pontok, a nép még is fél tőle, mintha attól tartana, hogy a népszámlálás azért történik, hogy megint valami új adót akarnak behozni.

Mert a nádfődeles kunyhók egyszerű, naiv lelkű lakója azt hiszi, hogy a hivatalos járatu ur azért faggatja úgy ki töveről-hegyére az ő összes vagyoni és családi viszonyairól, mert új pénz- és veradót akarnak soderintani a nyakába. Pedig már most is alig tud lélekzeni a nyomoruságtól. Kiirthatatlan balhit a falusi nép közt, hogy mikor irást vesznek föl a parasztról, mindig valami uri huncutság jár a nyomában. Azért aztán valami nagyon pedáns népszámlálást nem is igen lehet Magyarországon még ma sem keresztülvinni. Jól emléksünk rá, mikor a földművelésügyi kormány a baromfitenyésztés emelése céljából statisztikával akart magának tájékozódást szerezni, nem volt olyan módos magyar gazda, aki le ne tagadott volna egy pár csirkét. Mert senki sem tudta meggyőzni arról, hogy az irás után nem jön a — csirkeadó.

De a kormánynak szüksége van a népszámlálásra. Amint a jelekből sejtethető, főleg azért, hogy az általános választójogról szóló törvényjavaslatot előterjeszthesse. E fontos reform megalkotásának pedig nélkülözhetetlen előfeltétele a népvizonyok felől való kellő és pontos tájékozódás.

Akármilyen fontos legyen is annak a népszámlálásnak az eredménye, a választói jog fontos reformját agyon nem ütheti, azt minden melléktekintet nélkül meg kell alkotni.

Mikor a népszámlálás valószínű eredményeit látogatjuk, önként is felelevenedik elménkben a régi jó zamatatos magyar adom, mely minden vonatkozásban, mindig és ma is találó.

Az öreg magyar földes urnak „jeles-“re vizsgál le a latinból a fia. Első dolga lefordítani magyar nyelvre a latin szövegű nemesi oklevelet. De az öreg nem adja oda neki a féltve őrzött kutyabőrt. Megrázza a fejét és így érvel: — Sohse fordítgasd le azt fiam. Így legalább nem értjük. De magyarul, tudja Isten, milyen huncutság sül ki belőle?

Mert azt az oklevelet osztrák uralkodó, labanc érdekekből adta, Rákóczi árulásáért, elkobzott kuruc dominiummal, annak a bizonyos első hősnek.

A népszámlálással is így járhatunk. Először is nagyon szomorú dolgokat fog föltárni az államnak. Ha másból nem, hát a népszámlálásból megtudja a kormány, hogy milyen rombolást végzett itt az önös osztálypolitika, mely kétféle elemet teremtett: néhány ezer kiváltságos mágnást, főurat, nagytőkést és sok-sok millió éhező, nyomorgó koldust. Ez a népszámlálás fel fogja tárni azt az ijesztő valóságot — melyet ma is csak a vak nem lát, — hogy mennyire megcsappant számbelileg a magyar faj. A magyar faj, melynek színe, virága, javaereje is odaát van Amerikában, munkaerejét idegen világ gazdaságára áldozza. Az ujoncozásoknál láttuk az ijesztő eredményt már, hogy alig akad száz közt öt-hat fegyverforgatásra alkalmas legény. Az izmos, egészséges karok idegenben keresnek boldogulást. A népszámlálás száraz adatokkal fogja bizonyítani, hogy mekkora pusztítást vitt véghez a becsületes szociális politika hiánya Magyarország népén egy rövid emberöltő alatt.

Azért szinte fájó beletekinteni. De ha már meg kell lenni, hát vonjon is le belőle méltó okulást és tanulságot a kormány és a törvényhozás; bölcs szociális politikával egy virágzóbb, szebb jövőző korszak megteremtésére.

Különösen pedig fogja látni a kormány, hogy a nemzetiségi, főleg pedig az oláhok lakta vidékeken, nagyobb figyelemre kell méltatni a magyarság ügyét, mely teljesen ki van szolgáltatva a nagy pénzzel és idegen segítséggel dolgozó külföldi agitátoroknak. Az oláh bankok egyremásra veszik a magyar dominiumokat. A kormány nem nézheti behunyt szemmel a magyarság vergődését a nemzetiségek ocaánjában. Vegyen példát a poroszokról, akik a meghódított tartományokat minden áldozattal, ha kell erőszakkal is teljesen porosszá

és a nagy némettest egy részévé akarják tenni.

A népszámlálás világosan meg fogja mutatni, hol szükséges a kormány támogatása. Feleljen is meg tehát ebbeli kötelességének.

A hitfelekezetek viszonya Léván.

Irta: JAROS FERENC.

Léva lakossága, amely tudvalevőleg négy vallásfelekezethez tartozik, a felebaráti szeretet gyakorlásának és az egymás iránt tartozó tiszteletadásnak mindig valódi mintaképe volt.

Nagyon széles körben hirt ment ezen szép és példás egyetértésnek.

A felekezetek főpapjai és kiváló államférfiak, (Tisza Kálmán, Baross Gábor stb.) akik annak idején látogatásukkal tisztelték meg Lévát, — minden alkalommal a legnagyobb örömeink és meglepedésünknek adta kifejezést a polgárság kölcsönös szeretete fölött.

És vajjon mi képezte főforrását eme példás és jó viszonyoknak? — A felekezeti türelmesség, amely első sorban is arra indította a lakosságot, hogy mindenki a saját hite és meggyőződése szerint a saját templomában imádják az Istent; de a vallást soha ne vegye a közügyek terére.

Megszívlette a lakosság a költői szép mondást, amely szerint: Egy patak még nem bír hajót; de bírja száz, ha egybefolyt; — egy ember sem bírhat nagyot; de bírja száz, ha összeforrt. — És a lakosság, ha a város érdeke vagy a közjó megkivánták, — teljes lelkesedéssel hódolva a költői mondás igaz szavainak: rang- és valláskülönbőség nélkül forrott össze.

Ez magyarázza meg azt a körülményt, hogy — szegénységünk dacára — nemesak a mindnyájunk által ohajtott békét élvezhetjük, — de összetartással párosult küzdelmeink árán a város modern fejlesztésében is kiváló és nagy eredményeket birunk felmutatni, smihez az eszközöket csakis a közös erőből és a kölcsönös szeretetből meríthettük.

Hogy a múlt században, amelynek eseményeit részint az öregek elbeszélései után, részint a saját tapasztalásaimból és visszaemlékezéseimből ismerem, — milyen volt Léván a felekezetek közötti viszony, — ezt röviden következő soraimmal ohajtom illusztrálni.

A plébánia temploma, amelyet ezelőtt általában csak nagy templomnak neveztek, — az 1808. évi tűzvészkor tornyával együtt leégett. A kath. hívek önjerejükből talán évtizedek mulva sem bírták volna újra felépíteni templomukat, ha a reformátusok — akkor még az evangélikusok és izraeliták száma csekély volt Léván — pénssze-

géllyel, az anyagok szállításával és kézi munkájukkal nem segítik. Szavahihető öreg uraktól hallottam, hogy a *tabáni* jó polgártársak szinte vetekedtek egymással a felebaráti szeretetnek és a vallási türelmességnek nemes gyakorlásában.

Azt is tudom, mert erre már magam is emlékezem, hogy 1861-ben, amikor a reformátusok a maguk templomát és toronyát alaposan restauráltatták, — a kath. hívek jó részben igyekeztek nekik visszaadni a nagylelkű kölcsönt és ezívesen segítették őket munkájukban. A templom és torony megáldását pedig az egész város örömmel ünnepelte velük, aminek — mint 9 éves gyerek — én is szemtanúja voltam.

De nemcsak ezekben nyilvánult meg a hitfelekezeteknek egymás iránt való barátságos és szeretetteljes viszonya. Megtaláljuk ezt a felekezetek lelkészei és tanítói között is. Mindig örömmel tapasztaltam, hogy városunk papjai a legszebb egyetértésben, mondhatom: őszinte barátságban éltek. A papok szép példája hozta létre a város tanítói között meglevő szoros együttvartartozást és az egymáshoz való ragaszkodást és ápolta a lakosságban szinte közmondássá vált békét és egyetértést.

Városunk már régen megboldogult papjainak benső viszonyát szépen jellemzi a következő eset:

1871-ben a tanév végén az evangélikus egyház tanítója más helyre választatván meg, — elhagyta Lévát s így az evangélikusoknak nem volt kántoruk.

M. Mihály lelkész egy este a casinóban assal a kérdéssel fordult hozzám, hogy nem volnék-e hajlandó vasárnaponként náluk az isteni tiszteleten orgonálni? — Amire én azt feleltem, hogy teljes készséggel, ha a plebánosom megengedi.

Mánap a tiszteletes elment a plébániára. A kölcsönös üdvözlések után kérdeztöle a plebános:

— Mit hoztál? Miska öcsém.

— Nem hoztam én semmit, kedves Laci bátyám. Ellenkezőleg: egy nagy szívességet szeretnék elvinni.

— Hm! és mi legyen ez a szívesség?

— A tanítónk más állásra ment s így nincs emberünk, aki az isteni tiszteletet elvégezzé. Engedje meg, édes Laci bátyám, hogy néhány vasárnap, amíg új tanítót kapunk, J. Ferenc orgonáljon a templomunkban!

— Szívesen, kedves Miska öcsém, akár meddig, ha ő vállalkozik rá!

S mert én ígéretem folytán már előzőleg vállalkoztam a kíségetésre, — az egész nagy vakációban el is végeztem az evangélikus tanító kántori teendőit.

Plebánosom és a rabbi tudtával és beleegyezésével a 70-es évek elején hónapokon át éneket is tanítottam az izraelita iskolában, amelynek azon időbeli tanítói közül egyik sem értvén ezt a mesterséget, — a kollegiális jó viszonyból eredőleg engem kértek fel a világi ének tanítására.

A 70-es és 80-as években, amikor a dalárda, melynek magvát a gimnáziumi és a képezdei tanári kar mellett a kath. tanítók képezték, — virágzó korát élte, — minden hazafias ünnepség alkalmával nemcsak a semleges téren, hanem az összes felekezetek templomaiban is megjelent, hogy közreműködésével emelje az ünnepségek fényét és magasztosságát.

A 70-es években történt az is, hogy a ref. egyház lelkészi állása üresedésben lévén, papválasztás felett tanakodtak a hívek. Akkor két fiatal képezdei tanár élt közöttünk, akik együtt hol a kath., hol a ref. egyház istentiszteletin vettek részt. A hívek egy küldöttsége megjelent az egyik tanár lakásán s a tanár és felesége távollétében a tanár anyósának adják tudtára jövetelük célját. Az anyósnak roppant nagy örömet okozott a vő iránt nyilvánuló megtisztelő eljárás; s a fiatal pár hazajövele után, nagy titoktartás között el is mondta leányának a reájuk váró szerencsét.

— De édes anyám! — hiszen az uram nem kálvinista!?

— Nem-e? no látod édes lányom, ha ezt tudom, hát mindjárt megmondtam volna neked; node semmi, majd áthivatom Z. szomszédot megmondom neki, hogy legalább még egyszer ne fáradjanak.

A dalárda fennállása idejében — sőt később is — minden nagyobb ünnepnapon a plébánia és a piaristák templomában az isteni tiszteleteken az énekkart zene is kísérté. Ugy az ének-, mint a zenekarban mindig akadtak olyan tagok, akik nem voltak katolikusok; de azért az Isten házában is nagyon szépen megfertek egymás mellett.

És mikor 1892-ben Léván a Torony-építő-társulat 10 évre megalakult, amely azt tűzte ki céljává, hogy a plébánia templomához egy, esetleg két tornyot emeltesse, — ennek a társulatnak igen sok református, evangélikus és izraelita polgártársunk is rendes vagy pártoló tagja volt, mert tudták és érezték, hogy a torony nemcsak arra való lesz, hogy a város egyik terén terpeszkedő, rut és rozoga faalkotmányból a harangokat huzzák fel abba, hanem egyuttal a város díszére is fog szolgálni.

Részben a más vallásnak szíves támogatása tette lehetővé, hogy a két torony 1902-ben felépítettet.

Annak is számtalanszor szemtanúja voltam, hogy amíg Léván csak egy Temetkezési Egylet volt, melynek valláskülömbőség nélkül mindenki tagja lehetett, — ha a tagok közül kath. halt meg, a temetésen a ref. vagy ág. ev. tagok is vitték az egyesület jelvényeit és vizont.

És vajjon nem a legszebb egyetértés bizonyítéka az is, hogy a városnak hosszú időn át református volt a kapitánya és polgármestere is! (*Lovas és Terelmes.*)

Itt említem meg azt is, hogy jelenleg a város hivatalnokai karában hogyan van képviselve a négy hitfelekezet?

T Á R C A.

Magdához.

Mikor még együtt jártunk a balba,
Lenge, fehér, selymes ruhába!
Mikor még együtt szőttük a tervet,
Ki legyen enyém? . . . s ki lesz a tied?
Mikor az ajkad gögösen beszélt
Egy „senkiöl” — ki többet remélt,
Többre vágytál, mint szabad lett volna
S noha a szíved pártfogolta,
Eltasztottad a kezét.
Jut-e eszedbe ez az idő?
A fényes ábrándok közül
Vajh mennyit váltott be a jövő?
. Én megtaláltam az álompárom
S úgy elnémitott a boldogságom,
Hogy elfeledtem a Múzát, lajtot,
A sok rimes, bohó kalandot
Zümmögő, halk melódriák
(Kótára alig szedhetők)
Zengik be nálunk a szobát
S a publikum: egy kicsi lény
Tapsolva nyújtja ki felém
A bölcsőjéből két kezét.
Meleg sugárzás árad szét
Angyalarcának mosolyától.
Elismerésben különbözik ez
Virágaportól, tapsorkántól;
De mennyivel főnségesebb
Mert van-e gyönyör édesebb?
Mint bölcső felé hajolni lágyan,
Hogy összedőjen a fejünk
A párunkkal, kit szeretünk,
Kivel jártunk a menyországban,
Kinek jóságos, nemes lelke
Kivirult a kis embervirágban.

Halad a perc, mulik az óra,
Maholnap dél lesz, — s a piros égbolt
Emlékezetet már alkonyodóra. . . .

Te még mindig a bálakat járod,
Hol a szerencsét makacsul várod.
De most úgy hallok: „zörög a haraszt”,
A megvetett, a kigunyolt parasz,
A lenézett „senki” utadat állta,
Szerelem szívét fölkináta
Másodszor is, — s a kaján végzet
Megbosszulja a régi vétket!

Magdai ne haboz! maholnap dél lesz;
Ne késlekedjél, hogyha megértesz.
Harcoljon még a szív az eszsel
S ha a mulból valamit érzel,
Ha a szíved még pártfogolja,
Ne játszá! megint, mint a gyermek
A följárlott férfikkézel
. . . . Mert ezalad a perc, — mulik az óra. . .

Balázsnyé, Zalay Mása.

Lábay Gyula

— 40 éves tanítói jubileumára. —

Korunk társadalmá ma már sokat követel a tanítótól s bátran kimondhatjuk, hogy a követelés nagysága nem áll arányban sem az erkölcsi, sem az anyagi elismerés mértékével.

Elvárják a tanítótól, hogy társadalmi föllépésében kifogástalan legyen, a nyilvános életben példás életet vigyen s az iskolában csak úgy, mint az élet piacán is sokoldalú embernek kell lennie.

Vérbeli tanítóknak tehát csak azok nevezhetők, akik hivatásukat hűen töltik be s akik — ezt alá is szeretnem húzni — szeretettel csüggnék igazán nemes s művészi pályájukon, amely biz egész embert kíván. Akik tehát nagyvárnyu kötelességeiknek eleget tesznek az iskola falain kívüli, — azok mentők az emberek ensmérésére. S akik az iskolában nem robotolnak a silány megelhetesert, hanem kötelességeiket lelkesen, élvezettel, szeretettel teljesítik, mintegy élvezve, öhajjva az önönmagukban rejlő alkotni vagyásiót, — azok mentők a nemzet hádjára.

Egy ilyen vérbeli tanítót mutatunk be tisztelt olvasóinknak az újványi tanítóörvnyi elnökeben.

Lábay Gyula szül. 1850. nov. 17-én Liptó-Szt.-Mihályon, hol atyja kántortanító volt s korán ehamt. Így a tu főnevelése a gondos anyara haramiótt, kinek nyugdíja sem leven, a legnagyobb neklü.özések arán, de örömmel nevelte föl jó fiát s már korán ezette őt a jövő élet viharának. A már akkor is törekvő gyermek, elemi és gymnasiumi iskolái Rozsahegyen vegezte Nagybatyjanak Munkay József plebanos s Munkay Janos c. kanonoknak anyagi támogatása lehetővé tette, hogy 1868/9-ben a besztercebányai tanítóképzőbe vétesse föl magát, ahol 1870-ben töt nyelvű iskolákban való tanításra képesítést nyert. As

A huszonkét városi tisztviselő közül tizenkettő katolikus; tíz más vallású; és pedig: öt református, négy evangélikus és egy izraelita.

Ezeket a szerény és igénytelen sorokat, amelyek némi világosságot vetnek városunk lakosságának egymáshoz való szeretetteljes viszonyára, — a szívem sugalta nekem, az öreg embernek, aki már megette kenyere javát és szive utolsó dobbanásáig boldognak és virágozóknak ohajtja látni kedves szülőföldjét!

Azért irtam meg e sorokat, hogy városunk ifjabb nemzedéke ismerje meg belülről Léva lakosságának a múltban egymás iránt tanusított határtalan vallási türelmét és békés egyetértését és kölcsönös szeretettől áthatva, a jövőben is már csirájában fojtja el az üszköt, amely esetleg a legcsekélyebb egyenletlenségnek tapot adhatna.

A kölcsönös szeretetben és összetartásban kövessük elődeink példáját, mert csak így oldhatjuk meg sikeresen a reánk váró nagy és nehéz feladatokat.

Különfelek.

— **Tisztújítás.** Városunk választás alá eső tisztii karának megbízatása a folyó év végevel lejárván, a varmegye alispánja a tisztújítást december hó 29 napjának del előtt 10 órajára üzte ki. A betöltendő állások: polgármester, tanácsnok, főügyész, mérnök, számvévo, pénztárnok, közgyám, varosgazda, alkaptány, ellenőr és fogalmazó. — Azik ezen állások valamelyikére pályázni óhajtanak, a szükséges okmányokkal felszerelt sorvenyeket december hó 23-ikének den 12 órajáig az alispáni hivatalhoz nyújthatják be.

— **Jótekonyság.** A „Stefania“ árvaházat fenntartó lévai Nőegylet, mely 40 even át gyakorolja az emberbarati szeretet nagy munkáját, ismét szép tanulelet adta nagy szeretetnek. A meg el nem mult koleravészely idejére ugyanis a teljesen szegényeknek és gyamoltalanoknak taplakot nyujt és mint ertesülünk, az árvaházban

ambiciozus fiatalembert azonban ez ki nem elégitette, átment a zliováraljai állami tanítóképzőbe s itt 1872-ben magyar, német és tót nyelvű iskolákban való tanításra képesítettett.

Működött Gyetván, Kecskeméten, majd Kispesten, hol meg is nősült, de innen felesége hajára Zsarnócára ment, ahol immár 32 esztendeje hinti a magyar kultúrának magvát, a már szintén általa nevelt szülők most már ifju nemzedékének fogékony, kicsi, de a magyar hazájukat nagyon szerető, szívébe, lelkebe. Zsarnóca község 32 év előtt teljesen tót volt, — ma pedig utcáján csak elvetve lehet egy-egy tót szót hallani s ez, — a legutóbbi éveket leszámítva, mely idő alatt nagy munkát végez e téren Zsarnóca község általános kedvelt plebánosa, Havas Bela is, — bizony az akkor még ugynevezett másod-, ma osztálytanítók gyakori váltakozása mellett, ugyszólván, tisztán Lábay Gyula érdeme.

Mint zs.-i tanító mindig a sajtó szolgálatában is állott. Így sokat írt a „Bars“-ba, a „Garam-Videke“-nek s a bpesti „Magyar Hírlap“-nak egy évizden az általad tevékenység volt. Irodalmi tevékenységét a „Barsmegyei Gazd. Egyesület“ meg is jutalmazta. Legebben nagy tevékenységet fejtett ki az uti kaszinóban. Érdemei vannak a tometkeződi egylet megalakítása körül, a közegészség terén, mely utóbbiért az „Orsz. Köz-

azon dolgoznak, hogy tiszta fehérneművel láthassák el a veszély idejére a szerencsétlen beteget. Bácsnak a hatóságok is karöltve az árvaházal igyekezzenek a veszély terjedését meggátolni és a nagyközönséget pedig felolvasásokkal, illetőleg tudományos előadásokkal figyelméztetni a baj elkerülésére óvintézkedések megjelölésével.

— **Uj főispánok.** A király *Kürthy* Lajost, Bars-, Zólyom- és Komáromvarmegyék, valamint Komárom szabad kir. város főispánját Bars- és Zólyomvarmegye főispáni állásában való meghagyása mellett Komáromvarmegye és Komárom város főispáni állásától saját kére mére felmentette; *Kürthy* István orszaggyűlési képviselőt pedig Komáromvarmegye és Komárom város főispánjává kinevezte.

— **Ezüstmise.** *Bakos* János, érsek-vadkerti esperes-plebános, tiszteletbeli kanonok, aki városunk szülötte, — mint ertesülünk — mult heten tartotta meg ezüstmisét, mely alkalommal paptársai, a község lakossága és az iskolás gyermekek szép ünnepség keretében üdvözölték a közszeretnek örvendő kanonokot.

— **Főhercegi vadászat.** *József* kir. és *Henrik* porosz herceg egy vadásztársasággal mult heten vadászatot rendeztek Kistapolcsányban. A vadászat három napig tartott és dacára annak, hogy a második napon nagy hóvihar akadályozta a vadászatot, mégis 45 darab vadászott, 8 szarvastehenet és ket rókát ejtettek zsákmányu, amelyek jelentős részét *Henrik* porosz herceg lötte. *József* kir. herceg ritka nagyságú vadkant ejtett el.

— **A munkaszünet felfüggesztése.** A karácsony előtti vasárnapok munkaszünetének felfüggesztése ügyében a beszercebányai kereskedelmi iparkamara felterjesztést intézett a kereskedelemügyi miniszterhez, kérve annak engedélyezését, hogy dec. 4. és 11-iki vasárnapon az üzleti érárusítás déli 12 óráig, a 18-iki vasárnap pedig egész napon törtenhessék.

— **Felemlik a tisztek lakbérét** Megbízható helyről vett ertesítés szerint a katonatisztek es katonai hivatalnokok lakbérét január 1-től kezdve felemlik. A hadvezetőség már régóta foglalkozott ezzel a tervvel. Figyelembe vette, hogy az utóbbi tíz év alatt a lakások árai átlag 50 száza-

egészségügyi Bizottság“ részesítette jutalomban. Sokoldalú elfoglaltsága dacára, hosszú időn át a tüzóttó egyesületnek parancsnoka is volt stb. stb. Közhasznu működését elismerte maga a község is, mikor 1903-ban a szeretet s tiszteletnek legkülönfelebb s igazán megható nyilvánulási között ünnepte meg zsarnócai tanítóskodásának 25 éves évfordulóját.

Az újbányai tanítói körnek 18 év óta elnöke s mint ilyen a tanítószágot érdeklő ügyeket nemcsak, hogy figyelemmel kísérte de az általa megindított s szervezett mozgalmnak köszönhető, hogy az 1907. évi XXVII. t. c. 24 §. 400 kincstári tanító javára módosítottatott.

Lábay Gyula hivatásának élő kántortanító fennirt érdemeit nemcsak a Széchenyi-Kollonit s a Wekselmann-féle ösztöndíjak dícsérik, de elismerte ugy a magas kormány, mint a főt. egyházi főhatóság is olykép, hogy a 32 év leforgása alatt különböző módon 11-szer jutalmazták meg. Sikereiben gazdag magyarosításának legutóbbi elismerését hirdeti a „F. M. K. E.“ díszoklevele is. A illetékes körök azonban, ugy hallom, nem akarják, hogy ez legyen az utolsó elismerése, szép eredménnyel bővelkedő munkásságának, hanem az ünnevelt tanférfiu 40 éves tanítói jubileuma alkalmából, iskolaszéke, azzal a valóban méltányos kérelemmel fordult a nagym. vallás- és

lékkal emelkedtek, méltányolta tehát a tisztek jogos panaszait, de a lakbéréket csak 10—15 százalékkal birta felemelni. A pénzügyminisztériumok nem tudtak e célra elegendő pénzt adni s ez az oka, hogy csak ilyen kis arányban emelik fel a tisztek lakbérét.

— **Tanítók üdvözlése.** Főgimnáziumunk tanári kara november hó 30-án tartott tanácskozásából — *Tóth* Sándor, igazgató, indítványára — *Svarba* Józsefet s tanítóképző-intézet tanárát és *Jaross* Ferencet, a r. kath. elemi fiúiskola igazgatótanítóját 40 éves tanítói jubileumuk alkalmából — az egész tanári kar által aláírt jegyzőkönyvi kivonattal a legmelegbben üdvözölte. — A Barsmegyei Általános Tanítóegyesület lévai körének Léván, tegnapi délelőt megtartott ülésén, amelyről jövő számunkban bővebb ertesítést adunk, — *Végh* István, az egylet elnöke, méltatta *Svarba* Józsefnek a tanügy terén szerzett kiváló érdemeit és *Jaross* Ferencnek jegyzőkönyvileg tolmácsolta szívélyes üdvözlését.

— **Esküvő.** *Kocáb* Vilmos, a lévai Schoeller uradalom pénztárnoka, november hó 21-én tartotta esküvőjét *Bangha* Gizellával, *Bangha* Géza tótmegyeri uradalmi számtartó kedves leányával.

— **Tűzeset.** Mult hó 29-én este Vámosladányban tűz volt, amely 8 házat, több melléképületet és sok baromfit pusztított el. A kár meghaladja a 8 ezer koronát. A tűz keletkezésének oka eddig még ismeretlen.

— **Emberek szája és körömfájása.** Most, amikor Magyarországon s ami vidékünkön is sok helyütt pusztít a szarvasmarha között a szája- és körömfájás, szükségesnek tartjuk rámutatni arra a tényre, hogy ez a csunya és kínzó kór, bár ritkán van rá példa, de áterjedhet az emberekre is. Bécsben már több ember meg is kapta a betegséget, azonban szerencsére nincs szó az egyik emberről a másikra átragadt bajról, hanem egyes külön fellépett esetekről. Ajánljuk kivált a gazdáknak, hogy ovatosan járjanak el a beteg marhák körül, nehogy esetleg ők is megkapják a betegséget. A közönség pedig tartózkodjék a forralatlan tej használatától. A betegség nem veszedelmes ugyan, mert a legnagyobb ritkaság hogy halállal végződjék, de igen kellemetlen és fájdalmas.

közoktatásügyi m. kir. miniszter urhoz, hogy Lábay Gyulának, mintegy előléptetést, az igazgató-tanítói címet adja meg.

Azt hiszem, nem lesz érdektelen tudni, sőt érdemeinek dicskoszoruja teljesebb lesz, ha felemlitem, hogy sokoldalú munkásságát, mint nagyszámú családfő teljesítette, mert boldog házasságából 9 gyermeke született, akik közül az egyik plebános, a másik tanár, a harmadik tanító, a negyedik III. éves orvostan hallgató. A többi részben ovónői pályára képesített, részben pedig tanulmányai betegezése előtt meghalt. Szóval mindahány (tanult, művelt emberré lett s ez egy néptanítónak maga is nagy anyagi gondot okozó munka, s ha e mellett a közérdeket is úgy szolgálja, mint azt Lábay Gyula tette, akkor kötelességeinek lelkiismeretesen tett eleget s méltó a megemlékezésre.

Még csak néhány hete *Jaross* ünnepele, ma Lábait ünneplik s holnap? . . . Adja a magyarok istene, hogy a sajtóban s az összejöveteleken, minden napra jusson egy, — hozzájuk hasonló, akiket nemcsak ünnepelelünk, mert ünnepelei méltók, de mert példájukon lelkesedni lehet, kövessük is, mert követni érdemesek.

Margitay Alajos.

— **Gazdasági tudósító.** A földmivélelügyi miniszter vármegyénk levai járására *Schwarzer* Sándor kálnai lakost a gazdasági tudósítói tiszttel bízta meg.

— **Uj tanítóképző Selmeczbányán.** A selmeczbányai ág. hitv. evang. egyház elhatározta, hogy tanítóképző-intézetet építtet s ezen célra — mint értesülünk — 80 ezer koronát szavazott meg.

— **Hitoktatók államosítása.** Az 1911. évi költségvetésben nagyobb összeget irányzott elő a kormány az állami középiskolában működő hitoktatók államosítására. A közoktatásügyi miniszternek az a célja, hogy azoknál az intézeteknél, amelyeknél valamely felekezet növekedésének a száma meghaladja a százat, ott az illető felekezet számára állandó hitoktatói állást szervezzenek.

— **A kereskedelmi alkalmazottak Menháza.** A kereskedelmi alkalmazottak országos egyesületének emberbaráti szék-működését honorálta a pénzügyminiszter, amiképpen megengedte, hogy az elagott, vagy keresetképtelen kereskedelmi alkalmazottaknak emelendő Menháza alapítóje gyarapítására jótékony célú sorsjátékok rendezzenek. A tevékeny egyesület sorajeyei már városunkban is forgalomban vannak s igen népszerűek. Áruk 1 korona. A sorsjáték főnyereménye 20.000 koronás fejedelmi hajék és kolliér csupa brilliansokból, a többi nagy nyereményeket a nyerők aráná az ékszerésznél vagy butorgyárban válogatják össze az érték minden levonása nélkül, ahol óhajtják. Így tehát a vidéki ipar és kereskedelem 50.000 korona árurendezéshez jut a sorsjáték révén, s a boldog nyert azt választja ki, mi neki tetszik és amire szüksége van. Igen ügyes ujtás ez és a sorajeyek kelendőseget fejtete biztosítja. Dícsérjük kereskedő ifjainkat, hogy a saját karé érdekeikért oly buzgólságot fejtenek ki.

— **Képliallítás Léván.** A város ház nagytermében e hó 2-án, pénteken nyílt meg egy budapesti festő-csoport képeinek a kiállítása. A kiállításon résztvesznek képeikkel: Berkes Antal, aki Párisi utcáriszleteket, Neogrady akvareleket, Linek Lajos, karikatúrákat, Veres Ernő, genreképeket, Hóliás Károly, női tanulmány fejeket, Németh Gyula, falusi genreket, Nagy Ernő, vásári jeleneteket, Béli Árpád, kősejeket, Zorkocsi Gyula, felsőmagyarországi piktor pedig tót falvakat pingált és állított ki. Az egész kiállítás általában kedves benyomást gyakorol a látogatókra és hisszük, hogy a levai közönség méltányolni fogja a kiállító művészek fáradságát és partolni fogja kiállításukat. A kiállítás nyitva lesz csütörtök estig e hó 8-ig megtekinthető d. e. 9 este 7 óráig 40 fillér belépő díj mellett.

— **Házasság.** Fark s Vilmos lapszerkesztő, a Fűszerkereskedők Egyesületének utasára, november hó 20-án veszte oltárhöz Kőrömbányán *Stiasny* A bert pipagyáros kedves leányát, *Aknát*.

— **A süketnémák összeírása.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter tapaszta gyalva azt, hogy a tanköteles süketnéma gyermekek összeírása nem történik meg a kívántató lelkiismeretességgel, most körrendeletileg hívja fel a vármegyékét és városokat, hogy a süketnémák összeírását az 1904 évi 11.158. számú rendeletben körülírt követelményeknek megfelelő módon a lehető legpontosabban hajtsák végre.

— **Az alkoholizmus és betegségek.** Erre vonatkozó és tájékoztató az a statisztika, melyet az orvosi tudomány az alkoholizmus és a betegségek közt levő összefüggéséről egybeállít. Az orvosok az utóbbi években különös figyelmet fordítanak arra, hogy ezt az összefüggést kiderítsék. És már eddig is kitűnt, hogy igen sok esetben az öngyilkosság oka is az alkoholizmus. A legtöbb országban — sajnos, nálunk is — ezekre rúg a notórius iszákosok száma, akik közül majdnem fele az elmeegyinteszettekbe kerül. A degenerációnak is egyik főoka az alkohol. Az orvosok számos esetben azt állapították meg, hogy az elmebajos alkoholista szülők gyermekei és szinte bízhatatlannak látszik, hogy Németország adja a legtöbb alkoholistát, ahol valószínűleg öröngörbe fulladnak

az emberek. A sörivás oly mértékét öltött, hogy még a németországi csecsemőre is 111 liter jut évente. A kormány mindent elkövet az antialkoholista mozgalom támogatására. A császár is a legutóbbi hadgyakorlatok elrendelése, hogy a legénységnek csak alkoholtmentes italokat adjanak s ő maga is jó példával járt elől, mert csupán ásványvizet ivott.

— **Okmányhamisító állatorvos.** *Lővi* József garamszentkereszti születésű 24 éves okleveles állatorvos nagy nyomorba jutott. Ugy akart segíteni magán, hogy Budapesten hamisított okmányokkal könyöradományokat gyűjtött. A rendőrség azonban rájött a szélhámoságára és letartóztatta a szélhámost, aki most a toloncházban ül le büntetésért.

— **A legénység zsoldja.** Mint előzőleg jeleztük már, a hadügyminiszter e hó 1-től tényleg megkezdette a legénység zsoldjának emelését, melyet következőleg lámpítottak meg: Tiszjelöltek és őrmesterek napi zsoldja 70 fillér, magasabb fokon 90 fillér. Szakszervezők 48 és 70 fillért kapnak. Tizedesek 36 és 40 fillért. Őrszervezők 24 és a közlegények 16 fillért. E onkívül a reggeli pénz fejenként 5 fillérről 10 fillérré emelték. A kórházban ápolkatoák 6—20 filléres zsoldjavitást kapnak. A nős altisztek télen 290 kió szentet kapnak hónaponként és a háztartási illetéküket is felemelték.

— **Amerika népessége.** New-Jorkból jelentik, hogy az amerikai népszámlálás adatai már ismeretesek. Ezek szerint az Egyesült-Államok lakosainak száma a gyarmatok nélkül 93,471,648. Így tehát a lakosság tíz év alatt majdnem tíz millióval szaporodott.

— **Vége a magán-kurzusoknak.** Bécsből jelentik, hogy a most készülő új vedoritörvény újabb rendelkezéseket tartalmaz az egyes önkéntesekre vonatkozólag. Ugyanis kiküszöbölte teljesen az ugynevezett magán-kurzusokat, amennyiben ezeknek vizsgáló alapján serki sem lehet többé önkéntes. Az önkéntességi jogot csak az szerezheti meg, aki Ausztria vagy Magyarország, továbbá Bosznia és Hercegovina valamelyik állami, községi vagy nyilvánosági joggal ruházott fűiskolájában az erettségi vizgát sikerrel tette e.

— **Szavatosság a sertésvészért.** Sok perre adott okot a bírói joggyakorlat ingdoszása azon kérdésben, hogy az eladó mely időpontig felel a sertésvészért, amely az általa eladott állatokon mutatkozik. A Kuria újabban ímet hozott ily ügyben íteletet és kimondta, hogyha az eladó sertésvészén még át nem ment sertéseket ad el, őt a sertéseknek az átadás után sertésvészén való megbetegedéseért és eihullásaért szavatosság nem terheli. De szavatol akkor, ha a sertések már az átadáskor a vész csirái által fertőzötve voltak.

— **Olaszországban is havazik.** Regen ert Európa olyan keletet, amilyen a tavalyi kivételesen enyhe tél után — az idén várakozik reánk, Bizonyossá rá, hogy amire emb remélészet óta nem volt példa, november végén Olaszországban is lesett az első hó. Velenceben és környékén a múlt héten annyi hó esett, hogy néhány órára egészen fehér lett a legunák városa. Azt írják az orosz lapok, hogy akkorá hideg száz esztendeje nem volt azon a környéken.

— **Drágul a kávé is.** A többi élelmi cikk mellett a kávé ára is rohamosan emelkedik. Ma már olyan magas ára van a kávénak, hogy 1896. óta nem jegyezték ilyen magas árakat. A kávé drágulásának oka a rossz termés. Mert például a többi között Braziliában is — ahonnan kávéink legnagyobb mennyiségét kapjuk — igen szűk termés volt s e miatt az árak annyira felszöktek, hogy az export szinte lehetetlen.

— **A francia gyalogság új felszerelése.** A jpan-orosz háborúból levonták a modern hadseregek azt a következtetést is, hogy a katona minél kevésbé legyen megterhelve. A jpan gyalogosok után rendszerint koscsok szállították a felszerelést. — Legújabban a francia hadvezetés hozott be jelentős változást. A francia gyalogos katona 26 5 kilós felszerelését leszállították

19.9 kilóra. — A 26—27 kilós felszerelést véve alapul, annak terhes voltát mutatja, hogy egy 155—160 centiméter magas katona, a kinek általános testsúlya 54 kilogramm, — saját súlyának majdnem felét cipeli. — Itt is beigazolódik, hogy a hadvezetés a lovat jobban kíméli, mint az embert, mert az átlag 400 kilogramm súlyú ló legfeljebb 100 kilogramm, tehát saját súlyának kb. negyedével van megterhelve. — Legszerecséesebbek tehát a francia katonák, kik a többi hadsereg 26—27 kilós borjújával szemben csak 19.9 kilóval vannak megterhelve.

— **A képes levelezőlapok forgalma.** A Világ posta-Egyesület a napokban érdekes statisztikát tesz közzé a képes levelezőlapok világforgalmáról. Németországnak az 1908. évi képes levelezőlap forgalma meghaladja a másfél milliárdot. Angolországban 883 millió képes levelezőlapot küldtek szét. Északamerika 400 millióval, Délamerika 240 millióval szerepel a kimutatásban. Franciaországban csak 12 milliót tesz ki a képes levelezőlapok száma, ami annak tulajdonítható, hogy egy levelezőlapért annyi portót kell fizetni, mint a levélért. Oroszország és Magyarország képes levelezőlap forgalma 386 millió darabot tesz ki, míg Ásiára, Japánra és Indiára 223 millió darab esik.

Tessék napilapjait, hírlapokat, divatlapokat Nyitrai és Tarsa r. t. könyvkereskedésében Léván megrendelni, megkímélni a postai beiktudási költségét.

Trebitsch Gyula jóhírű fővárosi motortelepén (VI. Eötvös-utca 42) a legújabb rendszerű motor cséplőkészletek, benzín-, nyersolaj- és szivógázmotorok, teljes malombereendezések igen előnyös részletfizetési feltételek mellett szereshetők be.

A Dr. Richter-féle Liniment. Caps. comp. (Horgony-Pain-Expeller) igazi, népszerű hasizserre lett, mely számos családban már sok év óta mindig készletben van. Hatfájás, csípőfájás, fejfájás, közhvény, csúszal stb.-nél s Horgony-Linimenttel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást ideznek elő: sőt járványkóránál, minő: a kolera és hányhasiolyér, az aliesnek Horgony-Linimenttel való bedörzsölése mindig igen jó bizonyult. Ezen kitűnő hasizser jó eredménnyel alkalmaztatott bedörzsöléséppen az influenza ellen is és üvegekben: a K —.80, K 1.40 és K 2.— a legtöbb gyógyszerárban kapható; de bevásárlás alkalmával tessék havarozottan: R. ch e -fele Horgony-Linimentet (Horgony-Pain-Expeller) kérni, valamint a „Horgony” védjegyre figyelni és csak eredeti üveget efogadni.

Közönség köréből.

Meghívó.

Az önk. tűzoltó-egylet szervezésére városi képviselőtestület által kiküldött bizottság úgy a városi tűzrendészeti szabályrendelet javaslatot, mint az ö. t. o. egyet részére kidolgozott alapszabály-tervezetét letárgyalta.

Enné fogva mindazokat, kik az önk. t. o. egyletbe működő tagokul már jelentkeztek, vagy akár működő, akár alapító tagokul az egyletbe még belépni kívánnak: a folyó évi december hó 4-én, vasárnap, d. e. 11 órakor a városháza kis tanácstermében megtartandó közgyűlésre ez uton is meghívom.

A közgyűlés tárgyai:

1. a városi tűzrend. szab. r. tervezet ismertetése.
2. az önk. t. o. egylet alapszabálytervezetének elfogadása.
3. az egylet ideigl. megalakulása.

Léva, 1910. nov. 28.

Csueky Vilmos.

Mélyen tisztelt Szerkesztő úr!

Legelő kötelességemnek tartom, hogy igaz köszönetemet fejezzem ki azon szives készségért, melynél fogva módomba jutni kegyeskedett, hogy becses lapjában alkalmat és tért nyertem meggyanúsított személyem tisztázására.

Mint becses lapja legközelebbi számában jeletem is, Birtha József lévai lelkész és a közötte levő ügyet teljes obicitivitással nov. 29-én után akartam a nyilvánosság előtt ismertetni.

Hogy miért csak ekkor, annak az oka az volt, hogy reform. egyházmegyénk esperesi teljesen saját kezdeményezéséből a fentjelzett napra egy egyeztető bizottságot hívott össze, melynek feladata volt a Birtha József s a köztem levő ügyben békét teremteni.

Ennek a bizottságnak tagjai: Konkoly Thege Sándor és Varannai Lajos urak voltak.

Mélyen fekvő okok hatása alatt a rám felelté kínos, becületemet mélyen érintő ügyben egy „nyilatkozat” jött létre, mely a „Bars” és a „Lévai Óraló” hasábjain jelenik meg.

Ezen nyilatkozat tisztázni és befejezni akarja az ügyet.

A tárgyalás menetéről, az azon történt kijelentésekről írni, nyilatkozni hivatva nem érzem magam: úgy hiszem megnyugvással veszi a nyilvánosság tudomásul, hogy a békés egyezség elült el nem zárkózta.

„Jobb a sovány békesség, hogy nem mint a gazdag háborúság.” Háborúskodni, veszekedni nem lelkészhez illő dolog, a lelkésznek legszébb ekésége legyen a mindenben megbocsátani kész szeretet. Ha Birtha József lévai lelkész is a megbocsátó*) szeretet vezérfényét követi, ez a vezérfény elvezeti egy hejyre, a nyugodt békesség csendes hejére.

„Keressétek a békességet,” úgy mint benünket az örök Szeretet, — így kérem én is a viszálykodó lelkéket; mert hiszen ha eltűnik a viszály s helyét egyetértő munkásság foglalja el, akkor szépen fejlődik az egyház, a társadalom, a község. Akkor az a város, mely szívesen adott helyet sok idegennek, bizalmat előlegezett sok embernek, nem lesz feledve a viszály és gyűlölet lángjától, hanem a felett a békesség fehér angyala terjeszti ki áldásos szárnyait.

A sófegyvernek, 1910. nov. 30.

Kitűnő tisztelettel:

Varannay Sándor
református lelkész.

*) E szerint ő a sértett fél — erről lapunk községe eddig tájékozva nem volt. — Szerk.

Cserey Gyuláné és Hatscher Károlyné gyűjtőívén az őszi gyűjtés alkalmával a következők adakoztak:

Folytatás.

Csaudt István 1 k., Sindler J. kab 20 fill., Groman Istváné 40 fill., Svarba Endréné 1 k., id. Ghimesy Józsefné 1 k., Lipták Jánosné 40 fill., Papp örmester 20 fill., Pataki Istváné 10 fill., N. N. 20 fill., N. N. 50 fill., Boldis János 40 fill., Szady 20 fill., Bártvai Kálmán 40 fill., Konecsny Jánosné 1 k., Sstruhár I. 20 fill., Eesősné 1 k., Ujfalu Mihályné burgonya, Bányainé 1 k., Konecz Károlyné 40 fill., Lengyel György 20 fill., Kugyela Pálné 10 fill., öz. Vanger Istváné 2 k., Ertinger Ferenc 40 fill., Balogh Lajosné 1 k., Belcsákné 2 k., Schulpe 6 k., Urbik Sándor 1 k., öz. Gáspelné 20 fill., Szölke Andras 20 fill., Frasch József bab, Hochbergerné 30 fill., Wilhelm Mór 1 k., Agárdyné 2 k., Kereskésné 2 k., Thuróczyne 2 k., dr. Weinbergerné 3 k., Weisz Mórné 2 zék burgonya, Adier Miksáné 1 k., Hecksch Samuél 1 k., Imre Vincze örmester 1 k., Farsagó Sámuelné 2 k., L. magy. ált. biztosító társ. 10 k., Bolla Sándor 2 k., Söllner 1 k., Papp Róza 2 k., Martincsné 1 k., Ujhely Antal 1 k., Dr. Honrichné 2 k., Tonhaiserné 1 k.,

Folyt. köt.

Hivatalos közlemény.

2654/1910. szám.

Hirdetmény.

Ezennel felhivatnak mindazok, akik a mai napig esedékessé vált közadók és azok módjára beszedendő tartozásaitak nevezetesen: illeték, hadmentességi díj, iparkamarai illeték, városi és megyei pótdadó — be nem fizették, hogy azt most már 8 nap alatt annál is inkább fizessék be, mert ellen esetben az 1883. évi XLIV. t. cz. 51. § a értelmében végrehajtás úján fognak behajtatni.

A városi adóhivatal.

Léván, 1910. évi november hó 29.-én.

Komzsik Lajos
városi adóh. tón.

Lévai piaciárak.

Rovatvezető: Kőnya József rendőrkapitány

Buza m.-mássanként 19 kor. 50 fill. — 19 kor. 80 Kétszeres 16 kor. 20 fill. 17 kor. 20 fill. — Rozs 14 kor. 40 fill. 14 kor. 90 fill. — Arp 13 kor. 60 fill. 14 kor. 40 fill. Zab 16 kor. 40 fill. 17 kor. 20 fill. Kukorica 13 kor. — fill. 14 kor. — fill. — Lencse 26 kor. — fill. 27 kor. — fill. — Bab 19 kor — fill. 12 kor. — fill. — Kés 14 kor. 40 fill. 14 kor. 80 fill.

Vetőmagvak 100 kilónként: Vörös lóhere természetűt arankmentes 150—155 Vörös lóhere, kis aránkás 135—145 Vörös lóhere, nagy aránkás 125—140 Lucerna természetűt arankmentes 165—170 Lucerna, világos szemű aránkás 155—160 Lucerna, barnás szemű 115—120 Biborhere 80—85 Baltaczin 32—34 Muharmag 14—15

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései

1910. évi nov. hó 27-től 1910. évi dec. hó 4-ig.

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Hamran János Dávid Mária	fiú	István
Varga János Vajda Julianna	fiú	József
Jenei Bertalan Szabó Anna	leány	Rózsa
Hegedűs Béla Varga Mária	fiú	Gyula
Piecza József Czuper E.	fiú	József
Benzing István Szilvak Róza	leány	Mária

Hazasság.

Völégény es menyasszony neve	Vallása
Tolnai János Nyulász Julianna	ref.

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Özv. Jakubecz Antalné Mikula Fáni	81 év	Agylagulás
Özv. Gyrovoszi J. né Varga Katalin	80 év	Szivizom elhajulás
Baranyai István	67 év	Gutaütés
Doleg Julianna	1 hó	Tüdőgyulladás

Kölcsonkőnyvtár ujonnan berendezve kb. 8000 kötet magyar, német és francia regény Nyitrai és Tarsa r. t. könyvkereskedésében. Előfizetés bármely nap kezdhető.

Nyilttér*)

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Egy eredeti doboz ára 2 korona.

Vidéki gyógyszerárakban kérjük Moll készítményeit.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Fájdalom csillapító bedörzsölés, to és erősítő szaggatás és hűlésből származó mindennemű betegségek ellen. Eredeti üveg ára 2 kor. 2. Kapható minden gyógyszerárakban és drogeriában. Főszékhely MOLL A. gyógyszerész. Cs. kir. udv. szállító, Bécs, I. Tuachbuen 9.

Fix fizetés és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynököket, sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. Havonként elérhető jövedelem 300—600 korona. Hecht Bankház Részvénytársaság, Budapest Ferenciek-tere 6.

Szíves tudomására adom az igen tisztelt vevő közönségnek, hogy tiztemben az előnyösen ismert

OCCASIO ELADÁS

mint minden évben ez idén is folyó évi december hó 1-én veszi kezdetét.

Eladásra kerülnek: fekete és színes selyemszövetek 3 féle árban, különféle ruhaszövetek, batisztok és zephírek.

Blumenthal Jónás,
női- és uri divattulzet,
Léván.

A legújabb rendezési motorcséplőkészletek, továbbá a legjobb benzín-, nyersolaj- és szivóegység motorok, valamint teljes malom-berendezések legolcsóbban

Trebitsch Gyula motor-telepén

Budapest, VI., Eötvös-u. 42. kaphatók
Teljes jótállás! Könnyű részletfizetés
— Árjegyzék ingyen! —

Ezen jöhírű cég motorai könnyű kezelésük és nagy erőfejlesztésük folytán az egész országban nagy elterjedésnek és kedveltségnek örvendenek.

Védjegy: „Horgonyt”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított háziszser, mely már 30 év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynek, oszónál és meghúléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevasárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és ügyszólván minden gyógyszerárakban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszlánhoz”
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Eladó ház. Belass-utca 8 szám
4 szobából és mellék-
helyiségekből álló ház szabadkézből eladó.

Kiadó lakás. 2 szoba, konyha
előtérből és kamrá-
ból álló modern udvari lakás vízvezetékekkel
Ozman tér 3. számu házban kiadó.

Elszámoló pincér. Egy hely-
mérésű üzletben, egy ovadékképes pincér
elszámolásra kerestetik, kinek felesége jó
polgári konyhát tudna vezetni. Cim a
kiadóhivatalban.

Tüzifa

teljes vagon-rakományokban
kapható

Ipolypásztó
állomáson levő raktárból
Megrendelhető **VOLFNER S.** cég-
nél Budapest, VI., Dráva utca 6.

„AZ OLLA”
szakorvosok
által meg-
vizsgálva és
legjobbnek
minősítve
van.
Két évi jót-
állás.
Ára
tucatanként
4.—, 6.—,
8.—, és
10.— koroná

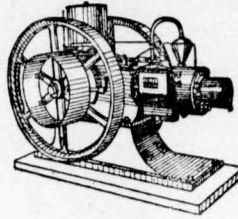
Az „OLLA”
több mint
200 orvos
által leg-
megbízha-
tóbbrak van
ajánlva.
Kapható az
ország min-
den gyógy-
szertárában
és jobb dro-
gériákban

Követelje azonban, hogy a szállítója önmek csakis
OLLA-t adjon és ne engedjen magának csekélyebb
értékű sllány utánzatot mint „ép oly jót” felülcserni.
Az elárusító helyek kimutadását. Árjegyzéket és eredeti
propaganda reklámot ingyen küld az

„OLLA” gummigyár Wien. H.437 Praterstrasse 57

CLIMAX

nyersolaj-motorok
és lokomobilok

Legjobb és leg-
olcsóbb hajtó-
erő mezőgazda-
sági és ipari
célokra.

Nincs
robbanási
veszély!
se pénzügyi
ellenőrzés.
Elsőrangú
referenciák

Bachrich és Társa

Magyarországi mintaraktár és iroda:
Budapest, V., Szabadságtér 17.
(Tőzsdé-palota)

Budapest, Wien, Hamburg
MOTORYAR

Wien, XIX 6, Heiligenstädterstrasse 83.

Köhögés

rekedség, katarut és elnyalkodá-
görcs- és hörghurut ellen ne várja.
rojjon mást, mint a finomizút

Kaiser-
féle **Mell Caramellet**
a „Három fenyő“-vel

5900 drb. orvosok és magáno-
soktól származó bizonyít-
vány igazolja a biztos
eredményt. Csomagokban 20 és 40
fill. Dobozban 60 fillér. Kapható:
Burdá Karoly, dr. Flittner Jenő,
Göllner Béla gyógyszer-tárában Besz-
tercebányán, Jeszenszky Ervin
gyógyszertárában Trsztenán, Weiss
Conrad Gusztáv gyógyszer-tárában
Gyerván és Knapp Ignác gyógyszer-
tárában Lévan.

KLEIN SÁNDOR

óras és ékszerész **LÉVAN.**

Ajánlja nagy választéku raktárát

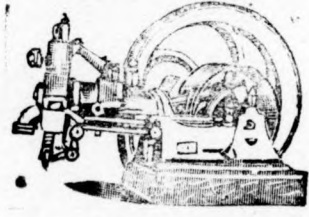
**Karácsonyi
és ujévi
ajándéknak**

legalkalmasabb ékszer,
óra, finom ezüst
és Chinaezüst
disztárgyakból. ..

Rendkívül
olcsó árak!

Drezdai Motorgyár részv.-társ.
Németország egyik legrégebb és
legnagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányu
Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petróleum-
motorokat és locomobilakat
valamint szivógázmotorokat

meglepő ujdonság!
EGYETEMES GENERATORUNKAL
a tényleges loerő
óránként csak kb. 1 fillérbe kerül.
Vezérképviselőt:

Gellert Ignác és Társa
Budapest, Teréz-körút 41. Telefon 12-91.
Legmeszsbmenő jótállás. Kedvező fizetést feltételek.

!! Üzlet áthelyezés !!

Közel egynevedévszázad óta fennálló

BUTORRAKTÁROMAT,

kárpitcs és asztalos műhelyemet

Báthy-utca 1. sz. alá

helyeztem át.

s kérem a n. é. közönséget, akik közel 25 évig
támogattak, hogy engem ezen új üzlethelyiségem-
ben is, ahol ugy a legmodernebb, mint a legol-
csóbb berendezések is választhatók, további nagy-
becsű pártfogásával szerencsétlensenek.

Steiner József,
butorkereskedő LÉVAN.

Tisztelettel értesitem Léva város és
vidéke n. é. közönségét, hogy a

LANG-féle éttermet

az azzal kapcsolatos bor- és sör kimérést
átvettem s abban a régi jó hirnevéhez
mérten izletes ételekkel, tiszta és jó
italokkal a közönség rendelkezésére állok.

Minden törekvéssel azon leszek hogy
a n. é. közönség bizalmát kiérdemeljem.
Nagybecsű pártfogást kérve, maradok

lész szolgálattal

Jeszenszky István.

LOSERTH DEZSŐ

csemege-, fűszer-, bor- és ásványvíz kereskedése
Kossuth Lajos-tér 1. **LÉVA.** (Városház épület.)

Ajánlom mindennemű

csemege és fűszer áruimat

olcsó árban, gyors és pontos kiszolgálás mellett:

Prágai sódar nyersen és főzve! Naponta érkezett friss felvágottak, bécsi, frankfurti és szépassági virslik. Legjobb minőségű teak és rumok, friss teasüteményekben nagy választék.

Karácsonyi csukorkákban nagy választék.

Különféle halak és conservék. Naponta friss TEAVAJ.

Idei ásványvizek nagy raktára.

MAGYARÁZAT.

Hogy mennyire köztudomású a közönségnek az a tény, hogy

kolerajárvány

veszélyének esetén a tisztaság mellett

legjobb óvszer az

Esterházy-cognac

annak legjobb bizonyítéka a rendkívüli fogyasztás.

Hivatalosan, közjegyzőileg meg van állapítva, hogy Esterházy cognacgyár két Egrot-féle főkészüléke 1,752.000 liter bor termelő képességet foglal magában,

Ez az óriási szám legjobb bizonyítéka annak, hogy a közönség tudja, mivel védekezzen a

kolera ellen.

Ez a magyarázata a rendkívül nagy fogyasztásnak

Az Esterházy-cognac mindenütt kapható.

Központi iroda: BUDAPEST, Csáky-utca 14. sz

Karácsonyi vásár!

Tisztelettel értesitem a n. é. vevőközön-
séget, hogy a raktáron levő összes árukat
mélyen leszállított áron árusítom.

Ajánlom a t. közönségnek következő alkalmi
cikkeket: női ruhaszövetek, bluzbársonyok,
selymek, **gyermekruhák**, színházi fejkötők,
szövet- és bársonykendők, **nyakkendők**,
vásznak, zefírek, barchetok, **szörme boák**,
keztük, ágy és asztalterítők, teljes garnitúrák
és **kézi munkák** óriási választékban.

Selyem és posztó **maradékokat** minden elfogadható
áron eladok. Nagy választékot tartok a — — —
férfi divat összes cikkeiben.

A karácsonyi vásárt bárki vétel kényszer nélkül megtekintheti.

Teljes tisztelettel

SCHÖNSTEIN HENRIK

női és uri divatáru fizlete.

Knapp Dávid,

mezőgazdasági és varrógépek

nagy raktára **LÉVA** N.

Piactéren, nagy kiterjedésű gépraktárom céljára
épült házamban nagy választékú

állandó gépkiállítás

van berendezve, melynek megtekintésére az érdek-
lődő közönséget — vétel kötelezettség nélkül is —
mindenkor szívesen látom és szakszerű magyará-
zatokkal készséggel szolgállok.

Hazai gyártmányú gépek

u. m. **HOFBERG** és **SCHRANTZ**-féle gőz-
cséplő készletek, **GANZ**-féle motorok minden
nagyágban, valamint minden e szakba vágó
gépek és géprészek.

KERN TESTVÉREK

fűszer-, gyarmatáru- és vasnagykereskedése

Alapított 1881.

LÉVA.

Telefon szám 14.

Ajánljuk mindennemű fűszer- és
csemegeárunkat naponta friss fel-
vágottakat és prágai sonkát.

Állandó nagy raktárunkat köz-
vetlenül importált kávék valódi orosz
teák, és angol

rumokból.

Teasütemények likőrök, cognacok,
pezsgők, cukorkák és déli gyümöl-
csők legjobb minőségben.

Állandó raktár vadászati cikkek-
ben és fegyverekben. Diszkozorúk
és koporsók gyári áron.

Gyári raktárt tartunk a leg-
egészségesebb és legtartósabb **tiszta**
aluminium és valódi **nickel** főzőedé-
nyekből, modern háztartási és kony-
hafelszerelési cikkekből.

Takaréktűzhelyek, folyton égő
kályhák, fa- és széntartók, kályha-
ellenzők, szesz- és szénvasalók, gyors-
forralók, kávé- és teafőzők, húsvágó
gépek, konyhamérlegek stb., legju-
tányosabb áron.

Varrógépek

5 évi jótállásra.

Szálloda megnyitási jelentés!

Van szerencsém a helybeli és vidéki n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy **Léván az ujonnan épült**

Városi nagy szállodát megnyitóm. f. évi december hó 10-én

Ezen szálloda s hozzátartozó éttermek és kávéházi helyiségek a legújabb építési technika, valamint fényes berendezésénél fogva hivatva lesz a mai kor legkényesebb igényeit is kielégíteni. — — —

Megemlítendő, hogy az összes helyiségek **központi légfűtés, villanyvilágítás, vízvezeték és megfelelő szellőztető**kkal elvannak látva. — —

A szállodában **fürdők, telephon, társas-kocsi és magán-fogatok** a n. é. közönség rendelkezésére állanak. — — — — —

Nekem pedig legfőbb törekvésem lesz, hogy a bel- és külföldön számos éveken át **e szakmában szerzett tapasztalataimat** a n. é. vendégeim megelégedésére használjam fel. — — — — —

Ízletes konyha, tiszta italok, pontos és előzékeny kiszolgálás által igyekezni fogok a n. é. közönség megelégedését kiédemelni. — — — — —

Üzletem megnyitása alkalmára Koczé Antal és fiai
sikerült megszereznem a fővárosi

ország hírneves cigány zenekarát egy napi hangverseny szereplésére; — mely alkalomra bátorodom a n. é. közönséget tisztelettel meghívni.

Midőn még megemlítem hogy a kis kocsmá vezetését **Bucskó István** úr volt helybeli központi vendéglőszere bízta. — — — — —

N. é. közönség pártfogását és támogatását kérve

mély tisztelettel **FERTIKÓ JÓZSEF** „városi szálloda bérlője“.

Üzletáthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy **óra és ékszer** üzletemet az Engel-féle házból a **Városi szálloda** épületébe helyeztem át.

Üzletemben raktáron tartom a legdivatosabb és a legegyszerűbb **óra és ékszer** árukat, úgymint valódi briliáns ékszereket, **amuletteket, gyűrűket, fülbevalókat, arany lánczokat és karkötőket,** nagy raktár valódi és china ezüst disztárgyakban és evőszközökben.

Azonkívül raktáron tartok **arany, ezüst, aczél és nickel zsebórákat,** továbbá **páliszander, mahagoni, diéfa és fényes politirozott inga órákat hangütéssel. Omega órák** nagy választékban.

Mindennemű óra és ékszer-javítások saját műhelyemben készülnek és jutányosan számíttatnak.

A nagyérdemű közönség további szives pártfogását kérve Mély tisztelettel

STEINER SÁNDOR
órás és ékszerész.

ÜZLETÁTHELYEZÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy **22 év óta fennálló uri és női divatáru üzletemet** a Frommer-féle házból a **városi vígadó palotájába f. é. november hó 29-en** helyeztem át.

Az új üzletemet **tetemesen megnagyobbítva és** a legújabb divatcikkekkel felszerelve

nagy karácsonyi vásárral
bámulatos olcsó árakkal

nyitottam meg.

A 22 év alatt belém helyezett bizalmat **megköszönve,** kérem azt továbbra is részemre fenntartani és b. rendeléseivel megtisztelni.

Kiváló tisztelettel

Holzmann Bódog